

Regionkontor Landbruk

Lørenskog, Nittedal, Oslo, Rælingen og Skedsmo

Landbruks- og matdepartementet

DERES REF: VÅR REF:
2014/4705

SAKSBEHANDLER:
Trygve Westrum Solem,

DATO:
05.06.2014

Uttalelse - Ny forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, samt endring i forskrift for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Det vises til brev av 11.04.2014 fra Landbruks- og matdepartementet om ny forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, samt endring i forskrift for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Høringsfristen er 06.06.2014.

Landbruksveiene er i dag klassifisert som veiklasser varierende fra klasse 1 til klasse 8, der klasse 1 har høyest standard, og klasse 8 er enkle traktorveier.

Vurdering

Generelt

Skogområdene i Lørenskog, Nittedal, Rælingen og Skedsmo ligger i stor grad innenfor Markalovens virkeområde. Landbruksvirksomhet er unntatt behandling etter Markaloven. Oslomarka er i stor grad godt utbygd med veinett for næringen, men det vil være tilfeller der justeringer av traseer for å sikre god nok uttransportering kan bli nye saker etter landbruksforskriften. Skognæringen og industrien har etterlyst bedre standard på veier slik at kostnadene holdes nede ved å uttransporterte større mengder av gangen. God veidekning kan også bidra til at behovet for terrengtransport reduseres, hvilket vil redusere kjørespor og skader på terreng.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-2 Definisjoner. I forslaget til ny landbruksveiforskrift er landbruksveier definert ved følgende:

- a) *Landbruksveier: bilveier og traktorveier som bygges i samsvar med normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og andre veier som er nødvendige for landbruksvirksomhet.*

Postadresse: Postboks 84 2001 Lillestrøm	Fakturaadresse: Skedsmo kommune Postboks 414 2001 Lillestrøm	Besøksadresse: Solheimsgt. 1, Lillestrøm	Telefon: 66 93 20 30	Telefax: 66 99 20 31	Org.nr: 976634454
			E-post:	post@regionkontorlandbruk.no	
			Internett:	www.regionkontorlandbruk.no	

- b) *Landbruksvirksomhet: jordbruk, skogbruk, hagebruk og annen næringsvirksomhet med grunnlag i landbruksressursene på eiendommen.*
- c) *Ombygging av landbruksvei: all vesentlig oppgradering av eksisterende vei utover vedlikehold, herunder blant annet breddeutvidelse, forsterking av bærelag, endring av kurvatur og delvis omlegging av veitrase.*

Angående bokstav a: Landbruksveinormalene er utformet for å sikre at landbruksveiene er tilpasset dagens produksjonsapparat og transportkrav. Ved å fravike kravene i veinormalenes byggebeskrivelser vil en risikere at landbruksveiene ikke fyller sin tiltenkte funksjon. Dette vil igjen kunne resultere i fordyrende utbedringsarbeider, og i verste fall utrasinger og miljøødeleggelser. RKL vil derfor tilføye at alle landbruksveier **skal** bygges i henhold til landbruksveinormalene. Dette vil også forhindre at veier med andre hovedformål enn skogbruk også har skogbruksmessig utnyttelse.

Angående bokstav b: Hoveddelen av kommunenes LNF-områder ligger innenfor markalovens virkeområde. Landbruksveier reguleres ikke av markaloven, og krever ingen annen lovbehandling enn landbruksveiforskriften. Anlegning av enkle veier for ridning, såkalte ridestier, har hittil ikke vært ansett som en del av landbruksvirksomheten. Som en konsekvens av dette, innebærer bygging av ridestier både godkjenning etter markaloven, og regulering etter plan- og bygningsloven. Ridestier kan være et viktig konfliktdempende tiltak i marka, men på grunn av dagens lovverk har det vist seg vanskelig å gjennomføre for private initiativtakere med begrensede økonomiske midler. I høringsbrevet utdyper departementet hva som menes med begrepet «Landbruksvirksomhet». Departementet legger her til grunn veilederen T-1443 «Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss» som veiledende for hva som kan omfattes av begrepet landbruksvirksomhet. Med denne definisjonen til grunn, vil etter RKLs skjønn også hestehold basert på gårdens ressurser falle inn under begrepet landbruksvirksomhet. Dette anses som positivt, ettersom det åpner for at enkle veier for ridning vil kunne behandles kun etter landbruksveiforskriften, og ikke etter markaloven og plan- og bygningsloven. Utforming av ridestier vil i stor grad være sammenfallende med veiklasse 8, lett traktorvei.

§1-3 Virkeområde

Denne forskrift omfatter nybygging og ombygging av landbruksveier hvor landbruksvirksomhet utgjør hovedformålet. Forskriften gjelder også massetak langs veitraseen som er nødvendige i forbindelse med bygging og vedlikehold av det enkelte veianlegg.

Forskriften gjelder ikke for veiltak som bare medfører ubetydelige terrenginngrep. Med ubetydelige terrenginngrep menes planering over korte strekninger eller på lite areal, hvor fylling/skjæring ikke fører til vesentlige avvik fra opprinnelig terrengnivå.

Forskriften gjelder ikke for veier som planlegges og bygges i områder der det er fastsatt særskilte regler for veibyggning etter annet lov- og forskriftsverk.

Regler fastsatt i eller i medhold av plan- og bygningsloven § 29-7 om krav til produkter til byggverk gjelder for produkter som benyttes til bygging og ombygging av landbruksveier etter denne forskrift.

Angående første ledd, andre punktum: Større skogseiendommer vil ofte ha et omfattende veinett, bestående både av stamveier og flere tilknyttede sideveier. Der forholdene tilsier det, bør massetak på en del av veinettet også kunne nyttes til anlegg, ombygging og vedlikehold av landbruksveier på andre deler av veinettet. Dette vil særlig være aktuelt der de naturgitte forholdene for massetak er begrenset, eller der anlegning av nye massetak kan ha uheldige miljøvirkninger. RKL mener det vil være uheldig ressursutnyttelse om hvert enkelt veianlegg på en eiendom vil måtte ha sitt eget massetak.

Angående andre ledd: Forskriftsendringen åpner her for et større skjønn i vurderingen av hvorvidt et tiltak vil være søknadspliktig enn hva tilfellet er i gjeldende forskrift. Dette er noe utdypet i høringsbrevet hvor departementet skriver følgende:

Departementet legger til grunn at "korte strekninger" kan forstås som tiltak på om lag 50 meter og "lite areal" for tiltak på om lag 150 m². Videre kan "vesentlige avvik fra opprinnelig terrengnivå" avgrenses til om lag 1 meter. Disse størrelseskriteriene er av veiledende karakter.

Skogbruket i Norge har de siste tiårene gjennomgått en mekanisering kjennetegnet av et stadig større maskiner, og økte krav til effektivitet. Som følge av dette vil det ofte oppstå situasjoner der det må utføres mindre gravearbeider og tilrettelegginger i forbindelse med skogsdrifter. Dette innebærer at det ofte må gjøres skjønnsmessige vurderinger av hvorvidt et tiltak er søknadspliktig etter landbruksveiforskriften. RKL mener at et definisjonsgrunnlaget bør gjøres tydeligere, og inngå i selve forskriften. Dette vil gjøre skjønnsutøvelsen lettere både for landbruksforvaltningen og for tiltakshaveren.

§ 3 -3 Vilkår

Ved godkjenning av nybygging eller ombygging av landbruksveier kan kommunen sette vilkår for linjeføring, teknisk utforming, vedlikehold og miljømessig tilpasning av veien.

Vedtaket kan omfatte vilkår som begrenser motorisert ferdsel på veien, herunder stenging med bom.

Det kan for øvrig settes vilkår som er påkrevd av hensyn til de formål denne forskrift skal tjene, jf. § 1-1.

Angående første ledd: RKL mener det er positivt at forskriften åpner for å stille vilkår om vedlikehold ved godkjenning tiltak. Dette er viktig, både for å sikre at veiens funksjon ivaretas i det lange løp, men også for å hindre miljøskader som utrasing og avrenning.

Stenging med bom er påkrevd også med tanke på friluftsliv og opplevelse i forhold til støy fra motorferdsel.

Forslag til endring i forskrift av 4. februar 2004 nr. 447 om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

RKL har ingen innvendinger mot de foreslåtte endringene i forskriften. Dette ettersom naturområder som ligger mer enn fem km i horisontal avstand fra eksisterende tekniske inngrep ikke forekommer i kommunene som betjenes av RKL.

Konklusjon

Vi vil peke på at alle landbruksveier bør planlegges og bygges etter gjeldende landbruksveinormaler. Dette for å sikre at veien oppfyller sin tiltenkte funksjon, samt for å unngå skadelige miljøvirkninger. Samtidig ber vi om at innholdet i begrepet landbruksvirksomhet tydeliggjøres, slik at også veier for hestehold (ridestier) kan behandles etter landbruksveiforskriften. RKL er kritisk til at løsmasser fra massetak ikke skal kunne brukes for anlegning og vedlikehold av andre veistrekninger innenfor samme eiendom.

Med vennlig hilsen

Knut Samseth
Landbrukssjef

Trygve Westrum Solem
Skogbrukssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Høringsbrev - Ny forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier
- 2 Høring

Kopi til:
Skedsmo kommune
Rælingen kommune
Lørenskog kommune
Nittedal kommune